

Încetluirea lăuntrică

Ediția a II-a revăzută

Tipărită cu binecuvântarea
Prea Sfințitului Părinte Galaction,
Episcopul Alexandriei și Teleormanului

Editura Cartea Ortodoxă
Alexandria, 2017

<i>Duhul deșertăciunii</i>	5
<i>Fericiți cei săraci cu duhul</i>	61
<i>Căderea îngerilor</i>	71
<i>Oameni vii și oameni morți</i>	95
<i>Binele făcut și primit</i>	107
<i>Pecetluirea lăuntrică</i>	123
<i>Înțelepciunea omenească</i>	131
<i>Descifrarea mesajului</i>	153
<i>A doua Fericire</i>	181
<i>Ultimele însemnări</i>	203

Capitolul 1

Duhul deșertăciunii

Începutul

Îmi amintesc că venind de la piață am văzut odată, o tânără care cobora dintr-o mașină. Și atâta dezgust m-a cuprins văzând starea ei de fericire și de împlinire, încât m-am gândit îndelung la asta.

Întâi am crezut că e invidie, că judec sau ceva de acest fel, dar, nu, nu aș fi vrut să am și eu mașina aceea sau starea aceea, sau altceva, căci simțeam dezgust.

Totuși, nici mașina nu era luxoasă, ca să zic că mă dezgusta luxul, nici tânăra nu era indecentă, ci din contră, era îmbrăcată decent, fără podoabe sau machiată. Părea o tânără absolventă, copilul pe care și l-ar dori mulți părinți.

Și mi-am dat seama că mă dezgusta încântarea ei de cele materiale, că era sătulă, plină și părea că zice împreună cu bogatul din Evanghelie: "*Suflete, ai multe bunătăți strânse pentru mulți ani; odihnește-te, mănâncă, bea, veselește-te*" (Luca 12, 19).

Totuși, nu părea bogată, dar, părea foarte încântată de lucrurile pe care le avea și de ceea ce era.

Am fost uimit că nu admir astfel de oameni și m-am gândit multă vreme la acea întâmplare². După o vreme m-am aflat în fața unui om pe moarte și m-am văzut bucurându-mă când acesta nu mai vroia să se bucure de nimic din cele pământești, când sufletul său părea că le respinge și caută altceva.

² Spune Sfântul Simeon noul Teolog, Discursuri teologice și etice, Editura Deisis Sibiu, 2001, p.282: "Dumnezeu este foc și foc a venit să arunce pe pământ; de aceea aleargă căutând lemne, adică o intenție și o hotărâre bună, ca să cadă pe ele și să le aprindă. Dar acest lucru nu s-ar putea face în noi, dacă nu ne-am scârbit înainte de lume și de toate cele din lume".

Mi s-au părut nefirești aceste două atitudini ale mele și am început să caut răspuns. Eram gata să-mi recunosc greșala, dar mai înainte trebuia să știu unde greșisem. Trebuia să o fericesc pe tânără pentru că părea că duce o viață mulțumită și "de succes" și trebuia să mă întristez că omul pe moarte nu se mai putea îndulci de mâncăruri și nu mai putea merge în concediu, nu mai poate privi la tv rezultatele meciurilor?

Am studiat totul cu cea mai mare atenție.

Fântâni Sparte

Am început să scriu în urma unor astfel de frământări. De la o vreme am observat că starea bună pe care o aveam în biserică după slujba de duminică dispărea în câteva ore. Dispărea însă și în cinci sau zece minute sau aproape imediat ce ieșeam din biserică. Toată puterea care părea că îmi umplea sufletul în biserică sau după ce citeam acasă un acatist se risipea. Iarăși lumea mă atrăgea, iarăși părea că voința mea devine moale și incapabilă să se opună șuvoiului lumii care mă târa în iureșul său. Nu era nevoie decât să deschid televizorul pentru ca starea de liniște duhovnicească să dispară. Sau să mă întâlnesc cu un cunoscut și să am o discuție sau să trec pe lângă un loc unde răsună muzică lumească sau să aud o glumă sau altceva vătămător. Sau pur și simplu să mă duc la servicii și să intracționez cu colegii sau cu rudele și mă umpleam din nou cu altceva decât îmi umpluse sufletul în vremea rugăciunii sau în biserică.

Am aflat despre har și m-am întrebat dacă-l primesc și eu în biserică. Am aflat din diferite cărți cum lucrează harul în Biserică, cum credincioșii Îl primesc, prin

Tainele Bisericii și am fost convins că așa este, căci în parte, simțeam și eu. Însă, foarte important mi s-a părut nu cum îl primim, **ci cum îl pierdem.**

Un mirean poate pierde harul în mii și mii de feluri, am aflat. De aceea cred că foarte rari sunt creștinii ortodocși care ajung acasă fără să fi pierdut harul primit după Sfânta Liturghie de duminică. Dacă au televizor la câteva secunde sau minute după deschiderea acestuia harul este alungat. Sau la răsfoirea ziarelor sau accesarea internetului sau în multe alte situații. Liniștea sufletească care dădea mărturie de prezența harului este înlocuită de tulburare. Pofța de afaceri, combinații, dorința de a vedea lucruri lumești atrag creștinul din nou în șuvoiul din care pentru o clipă ieșise în timpul rugăciunii.

Am încercat pe cât posibil să simt când anume harul primit mă părăsește. Repet, că mi s-a părut foarte, foarte important cum se pierde harul primit prin Sfintele Taine și slujbe ale Bisericii. Altfel, creștinul, deși, ortodox, nu poate spori deloc, chiar dacă merge regulat la Biserică și participă la viața ei, tot la fel de regulat pierde harul primit spre a lui osândă.

La fel de important ca primirea harului, este cum îl pierdem, ca să putem să nu-l risipim, să-l ajutăm să crească și să rodească în sufletul nostru. Altfel, vom fi mereu într-o stare imatură, fără rod, nu vom cunoaște Ortodoxia sau chiar ne vom lupta împotriva ei.

Să luăm aminte la următoarea pildă: să presupunem că mergem la cineva care ne dă un ban, dar având buzunarul rupt, acesta cade și ajungând acasă vedem că nu mai avem nimic. Și iarăși alergăm să luăm un ban, iar omul acela bun, plin de bunăvoință ne dă iarăși un ban, pe care îl pierdem în același fel. Și după mulți ani oare ne va fi de vreun folos că ne-au trecut prin mână atâția și atâția bani, dacă noi suntem fără nimic?!

Oare nu se vor ridica unii care să defaimă însuși pe cel care i-a dat banii, zicând că este un amăgitor, sau se va ridica chiar asupra lui să-l lovească sau să-l omoare zicând că acela l-a făcut să-și piardă vremea în zadar?

Banul însă a fost real, l-ai ținut pentru o clipă în mâinile tale și ai văzut că este bun. Dar acum nu-l mai ai. Se cuvine ca după ce ai pățit și tu ca și mine, asta de nenumărate ori să cercetăm dacă este vreo cale ca banul să nu se mai piardă, ca harul primit în suflet să nu se piardă, ci să crească și să dea rod.

Altfel starea de continuă risipire a harului ne poate duce la o stare de nedumerire, necredință sau de revoltă împotriva lui Dumnezeu. Această stare o vedem tot mai des în jurul nostru: Biserica și Tainele par să-și fi pierdut puterea. Dar cu toate acestea harul este același numai că noi nu mai știm cum să-l păstrăm.

Unii au văzut o soluție administrarea mai deasă a Sfintelor Taine, fără altă cercetare dar aceasta este tot una cu a cere mai mulți bani fără ca să astupi gaura din buzunar³. Sfântul Ioan Gură de aur spune: **cei care s-au învrednicit de botez și s-au bucurat de tainele duhovnicești, nu vor fi folosiți cu nimic dacă nu vor da dovadă de o viață vrednică de harul primit**⁴. Oricât de mult ai primi și ai pune în buzunarul tău găurit, se va pierde dacă nu vei lua aminte la găurile prin care cad banii. Aceasta **este lucrarea fecioarelor bune**, care nu aveau în candelile lor harul Duhului Sfânt după cum tâlcuiește Sfântul Serafim de Sarov: "Eu, sărmanul, gândesc că lor, anume harul Sfântului Duh le-a lipsit.

³ Botezul și celelalte Taine nu lucrează, atâta vreme cât omul stăruie în viața păcătoasă: Sfântul Grigorie Palama, Opera Completă 1, Editura Patristică, 2005, p.49

⁴ Sfântul Ioan Gură de Aur, Tâlcuiri la epistola întâi către Corinteni, Editura Sofia și Editura Cartea Ortodoxă, 2005, p.238

Săvârșind fapte bune, aceste fecioare au socotit în cugetarea lor duhovnicească, că în aceasta și constă lucrarea creștină ca să facă numai fapte bune. Au făcut, adică fapta cea bună, dar dacă prin aceasta au dobândit harul Duhului Sfânt, la aceasta nici nu s-au gândit. Despre astfel de viețuiri, bizuindu-se numai pe săvârșirea faptelor bune, fără o cercetare amănunțită, dacă agonisesc ele oare și în ce măsură anume agonisesc harul Duhului Sfânt este scris în Scriptură: *Unele căi par drepte în ochii omului, dar sfârșitul lor duce în fundul iadului*⁵. Fecioarele nebune nu sunt doar în pilda Mântuitorului ci sunt reale și în număr mare în Biserica Ortodoxă. Ceva asemănător spune Proorocul Ieremia: *„Două rele a făcut poporul meu: pe Mine izvorul apei celei vii M-au părăsit, și și-au săpat fântâni sparte, care nu pot ține apă”* (Cap. 2,13).

Studiind scrierile Sfinților lucrurile începeau încet încet să se lămurească. Iată ce spune Sfântul Ioan Gură de Aur: *„este cu puțință să cazi după două zile și să pierzi numele de nou luminat (nou botezat) și harul*⁶. **„Acum de multe ori chiar cel mai înalt har al Sfântului Duh zboară de la cei ce păcătuiesc mult”**⁷.

Iar Sfântul Ioan de Kronstadt spune: **În inimile celor ce nu se roagă crește neghina tuturor răutăților, care înăbușă puținul bine care a mai rămas de la harul Botezului, Mirungerii și apoi al Pocăinței și Împărtășaniei**⁸.

⁵ Sfântul Serafim de Sarov, *Viața învățăturile și profețiile Sfântului Serafim de Sarov*, Schitul Sfântul Serafim de Sarov, 1999, p. 162

⁶ Sfântul Ioan Gură de Aur, *Omilii la săracul Lazăr*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al BOR, 2005, p.310

⁷ Sfântul Ioan Gură de Aur, *Tâlcuiri la epistola întâi către Corinteni*, Editura Sofia și Editura Cartea Ortodoxă, 2005, p.448

⁸ Sfântul Ioan de Kronstadt, *Viața mea în Hristos*, Editura Sofia, 2005, p.120